III évfolyam 52 szám 1926 Március 5 Péntek

Debreczen

Szerkesztőség és kiadó-hivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000K

Ságy rendőrfőtanácsos nyilatkozata a betiltott debreceni népgyülésről

A népgyülés megtartása nem munkásérdek volt A rendőrhatóság bármilyen munkásérdek megvédelmezésére készen áll, mondja a kapitányság vezetője -- A frank-ügy viszont az illetékes faktorok elé tartozik

A debreceni Szociáldemokrata Párt, mint ismeretes, a frankhamisitás bünügyének a munkásság előtt való szőnyegre hozatala céljából a m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságától népgyülés tartására kért engedélyt. A rendőrség azonban a gyülés megtartását megtiltotta, söt ezt a tilalmat az ujabb kérés alkalmával is fenn tartotta. A betiltás után a helybeli radikális irányu ujságban cikkek jelentek meg, melyek ugy tüntetik fel a dolgot, mintha a magyar munkásságot érte volna sérelem a fölösleges politikai gyülés betiltása folytán.

A „Debreczen" munkatársának alkalma volt a betiltás kérdéséről és az emlitett ujságban megjelent cikkekről megkérdezni *Ságy* rendőrfőtanácsost, a debreceni rendőrkapitányság vezetőjét, aki a benyujtott kérelmekről és a megjelent cikkekről a következőket volt szives kijelenteni:

A szóban forgó ujság folyó évi március 2-iki számában megjelent „*A munkásságnak nem szabad*" cimü vezércikkhez csak néhány meg jegyzést füzhetek:

— Mindenekelőtt megállapitom, hogy a magyar munkásság — melyet fogalmilag nem tartok egynek a szociáldemokrata párttal — *a rendőrségtől semmiféle népgyülésre engedélyt nem kért.* De ha kért volna — vagy bárki más kért volna népgyülés tartására engedélyt, melynek programjában a frank-ügy szerepel, *a rendőrség azt szintén megtiltotta volna, mert az az álláspontja, hogy a frankhamisitásnak bünügyi része az illetékes birósághoz tartozik, a politikai része pedig a nemzetgyüléshez és ennek a frankhamisitás politikai részének kivizsgálására kiküldött parlamenti bizottság elé.*

— A betiltó végzésnek ez a megokolása feltétlenül helytálló és annak esetleges hiányosságát nem az elutasitott kérelmezők állapitják meg, hanem a felettes hatóságok.

— *A frankhamisitás elitélésére Csonkamagyarországon népgyülésre szükség nincs, mert aki a különböző pártállásu magyarországi lapokat olvassa, azt látja, hogy ezt schol és senki másnak, mint nagy nemzeti szerencsétlenségnek, fel nem fogja.*

— *A magyar munkásság részére a rendőrhatóság bármilyen munkásérdek megvédelmezése tekintetében természetesen a legmesszebbmenőleg rendelkezésére áll.*

— A népgyülés tartása *nem munkásérdek volt, hanem pártpolitikai érdek, a rendőrségnek pedig nem pártpolitikai érdeket, hanem az egyetemes nemzeti érdeket kötelessége, hogy támogasson, a jelen esetben pedig a nemzet érdeke nem azonos a pártpolitikai érdekkel.*

— Nem felel meg a valóságnak az, hogy Budapesten a frankhamisitási üggyel kapcsolatosan bármiféle népgyülés tartását engedélyezték volna, nem felel meg a valóságnak az sem, hogy ott nyilvános felvonulásra adtak volna engedélyt.

— És akkor, amikor nem nemzeti és nem közérdek egy népgyülésnek a megtartása és épen ez okból a rendőrhatóság azt betiltja, ez nem jelenti azt, hogy Csonkamagyarországon közszabadságok nincsenek. Ez csak rosszakaratulag értelmezhető igy. *A mostani közszabadságoknak gyakorlása minden tekintetben megállja a kritikát azzal a gyakorlattal szemben, amely érvényesült a Károlyi lázadás és a bolsevizmus uralma alatt, mert hiszen akkor sem gyülekezési szabadság, sem ellenvélemény egyáltalában nem létezett.*

Jankovichra 8 évi, a másik két vádlottra 7 évi fegyházbüntetést kért a hágai ügyész

A Hágában elfogott hamisfrank terjesztők a biróság előtt A tárgyalást elnapolták, az itéletet március 18-án hirdetik ki

Hága, márc. 4. (Wolff.) A magyar frankhamisitók ügyének világszerte feszült érdeklődéssel várt tárgyalását ma délelőtt kezdte meg a hágai büntető törvényszék. A tárgyaláson nagyszámu hallgatóság, a hágai követség tagjai, számos hollandi, valamint Európa minden részéről erre a tárgyalásra Hágába érkezett jogászok jelentek meg. A biróság elnöke dr De Jouthere, a vádhatóságot Baudein álamügyész képviseli. A vádlottak védelmét dr De Hartogh és Donpierre, De Chaufepil hágai, valamint dr De Vrieze amsterdami ügyvédek látták el.

A vádlottak a mult év decemberében letartóztatott *Jankovics* Arisztid ezredes, továbbá *Mankovics* György és *Marsovszky* Győző, akik közül az elsőt december 14-én Hágában egy hamis ezerfrankos bankjegy forgalombahozatalának kisérlete közben, a másik kettőt pedig Jankovics letartóztatása után a rendőrség által megejtett nyomozás után néhány nappal később Amsterdámban tartóztatták le. *A vádhatóság mindhárom vádlottnak azt rója terhére, hogy a mult év decemberében Hágában előre megfontolt szándékkal nagy mennyiségü hamis ezerfrankos bankjegyet tartottak készenlétben azon szándékkal, hogy azokat mint valódi bankjegyeket adják ki annak ellenére,* hogy már akkor amikor a hamis frankosok birtokába jutotak, azok hamis mivoltáról tudomással birtak. Jankovics vádlottat még az a vád is terheli, hogy a mult év december 14-én egy hamisitott ezerfrankos bankjegyet a hágai Landers bankháznál előre megfontolt szándékkal becserélésre felajánlott, holott amikor a bankjegy birtokába jutott, tudomással birt annak hamis mivoltáról.

Ezután a *vádirat* teljes részletes leirását adja a hamis bankjegyeknek.

A tárgyalás megnyitása után mindenekelőtt a három tolmács tette le esküjét, még pedig egy német, egy francia és egy magyar tolmács. A tárgyalás ezután következő része a szokásos általános kérdésekkel telt el, amelyeket az elnök a név, a hivatás stb. tekintetében intézett a vádlottakhoz.

A német tolmács tolmácsolta ezután a vádat is.

Minthogy ezuttal a törvényszék elhatározta, hogy a két vádat az eljárás során egyesiti, *előre nem várt esemény következett be. De Vriesze védő ugyanis azt a javaslatot tette, hogy a biróság a szerinte alaptalan és ellentmondó indokolás miatt mondja ki semmisnek az előállitási végzést, vagyis a biró idézést és helyezze a vádlottakat szabadlábra.*

A biróság a javaslat feletti határozathozatalra vonult vissza ezután, majd amikor a tárgyalóterembe visszatért, az elnök közölte, hogy *a biróság a védelem azon javaslatát, hogy az előállitási végzést semmisnek mondja ki, elutasitja.*

A vádlottak közül először Jankovics Arisztid közölte ezután, hogy Windischgraetz herceg 1924 nyarán venta be a frankhamisitási ügybe. A rákövetkező évben osztották ki a szerepeket a különböző résztvevők között. Az ő feladata csupán abban állott, hogy a különböző, hamis frankokkal telt és lepecsételt csomagokat a külföldre vigye. A másik két vádlottnak ezzel szemben a frankosokat forgalomba kellett hozni. Ő maga valódi utlevelet kapott Windischgraetz hercegtől, amig a másik kettő csupán hamis utlevelekkel volt ellátva. Azonban a bankjegycsomagokat, amelyeket Windischgraetz adott át a vádlottaknak, a magyar külügyminiszterium pecsétjével pecsételték le. A vádlott 1925 december 13-án érkezett Amsterdamba, ahol a hamis bankjegyeket kivette a csomagokból és átadta két vádlott társának. *A következő nap azonban hollandi bankjegyek hiányában kénytelenek voltak egy francia bankjegyet kiadni.*

Az elnök kérdésére a vádlott megmaradt amellett, hogy *a hamis bankjegy kiadásában ártatlan.*

Jankovics két társának a vallomása lényegesen megegyezik Jankovics kijelentéseivel.

Ezután megkezdik a tanuk kihallgatását. Egy hágai rendőrtisztviselő és két magas állásu amsterdami rendőrtisztviselő mondják el a hamis bankjegy lefoglalásának a történetét.

A védelem hozzáintézett kérdésére a francia bank szakértőjeként megidézett ellenőr kijelenti, hogy

nehezen lehetett volna ilyen bankjegyeket nagyobb mennyiségben kiadni.

Marsovszky György azt vallja, hogy Rába lakásán beszélték meg a dolgot és osztották ki a szerepeket. Ennél a megbeszélésnél jelen volt Jenkovics ezredes, Mankovics, Olchváry és ő, Windischgraetz herceg azonban nem. Ő (Marsovszky)

Hollandiában szabotálni akarta a vállalkozást, mert félt, hogy nem fog sikerülni, másrészt attól tartott, hogy budapesti megbizói bosszut állhatnak rajta, saját szavai szerint: *nagyuraktól és különösen Nádossytól félt.*

A gyémántvásárlást csak azért próbálata meg, hogy Budapesten aztán elmondhassa, hogy mindent megtett, amit megapranesoltak neki. Elmondta, hogy Zadravetz püspök vette ki tőlük az esküt, hallgatásra, engedelmességre és hüségre kötelezte őket.

Mankovics György megerösiti vallomásában, hogy Rába lakásán december 3-án volt az a megbeszélés, amely kiindulási pontja volt mindennek. Windischgraetz akkor nem volt jelen és ő nem is ismerte még a herceget. Neki nem mondták, hogy hamis bankjegyek terjesztéséről van szó

A vádinditvány

Hága, márc. 4. (Wolff.) A magyar frankhamisitók elleni perben az államügyész ma vádinditványában *Jankovics számára 8 évi, a másik kettő vádlottra pedig 7 évi börtönbüntetés kimondását kérte.*

Budapestről telefonálja tudósitónk: Hágai távirat szerint Jankovics tárgyalásán a vádinditvány elhangzása után *a biróság ugy határozott, hogy az itéletkihirdetés időpontját március 18-ára halasztja el.*

Gömbös, mint „becsapolt ember"

Budapest, márc. 4. A *fajvédőpárt* mai vacsorján *Gömbös* Gyula felszólalásában arra mutatott rá hogy nem a kormány érdekében, hanem a nemzet érdekében állott a franküggyel kapcsolatban a kormány oldalára, ami azonban nem jelent vak bizalmat Bethlen gróffal szemben. Nem számit a kormány támogatására már csak azért sem, mert azt tartja, hogy az a párt, amely mások támogatását várja, előre meghalt. Külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban ismételten hangsulyozta azt az állásponttját, hogy Magyarországnak nem Nyugat felé, hanem Kelet felé kell orientálódnia. Visszatérve a belpolitikai helyzetre, azt hangoztatta, hogy az gazságnak mindig győzni kell. Bethlen miniszterelnökkel szemben bizonyos megondolások vezetik a multra való tekintettel. Minden okos embert be lehet egyszer csapni, de akit már másodszor is be lehet csapni, az már nem okos ember. Ezt a szempontot tartva szem előtt, nézi a mai helyzetet is. Ha eljönne az ideje annak — amely még nem jött el ez idő felfogása szerint és nem jő el addig, amig a franküggy nincs letárgyalva, — amikor arról lehet szó, hogy tárgyalianak és megállapitsák a jövő utját, mindenesetre ugy fog tárgyalni, mint a már egyszer becsapott ember.

Ulain Ferenc is azt hangoztatta, hogy minden politikai ellenszenvdacára is azt óhajtja, hogy Bethlen gróf inkább maradjon, semhogy külpolitikai nyomás következtében távozzék.

A főügyész nyilatkozata

Budapestről jelentik: A Matin legutóbbi számában hosszabb cikket közöl, amelyben megvádolja Sztrache főügyészt, hogy nyomást gyakorol a vádlottakra.

Sztrache főügyész most nyilatkozott ebben az ügyben az ujságiróknak, amikor is kijelentette, hogy őt mindig a legtisztább igazság vezette.

Megvan Windischgraetz naplója

A herceg letartóztatása előtt feleségének adta át, ki egy harmadik személy őrizetére bizta

Budapestről jelentik: Sztrache Gusztáv főügyész a törvényszéki tudósitók előtt kijelentette, hogy a Windischgraetz-féle napló folytonosan a levegőben kering, mindenki beszél róla és hivatkozik rá anélkül, hogy azt valaha is látta volna. Én a magam részéről — mondotta a főügyész — természetesen szigoru nyomozást fogok folytatni azon irányban, hogy van-e egyáltalában ilyen napló vagy nincs? Mert ha tényleg vezetett Windischgraetz a frankhamisitással kapcsolatban valamiféle naplót és ez még nincs megsemmisitve, akkor a kir. ügyészségnek erre feltétlenül szüksége van. — *Éppen azért mindent meg fogok tenni, hogy a feljegyzéseket megszerezzük, mivel az abban foglalt adatok minden valószinüség szerint hozzájárulnak a franküggy minden részletének tisztázásához.*

Budapestről telefonálja tudósitónk: Ismeretes, hogy gróf Károlyi Imre a rendőrségen megtagadta a franküggyre vonatkozó adatainak és a forrás közlését. Igy kerültek az aktáik a rendőrségtől az ügyészséghez, *ahol is intézkedés történt gróf Károlyi Imrének vizsgálóbiró által való kihallgatására.*

Most azonban az erre vonatkozó rendőri nyomozásban *szenzációs fordulat állott be.* — Megállapitotta ugyanis a rendőrség, hogy Windischgraetz nem vezetett naplót, — *csak naplószerü jegyzeteket. Ezeket a jegyzeteket Windischgraetz letartóztatása előtt feleségének adta át, a ki a zsebében őrizte a kompromittáló iratokat.* Nem tudni, miért, a hercegné később férje naplószerü jegyzeteit *egy harmadik valakinek adta át.* Ez a harmadik valaki *viszont indiszkréciót követett el, — a mennyiben tudomására hozta gróf Károlyi Imrének a napló adatait. — Innen van Károlyi Imre informáltsága.*

A rendőrség megállapitotta a bizonyos harmadiknak személyét, aki egynapra eltávozott Budapestről s igy a rendőrségnek csak holnap lesz módjában kézhez venni Windischgraetz herceg naplószerü jegyzeteit.

A szociálisták vasárnap a tilalom ellenére felvonulást terveznek

Budapest, márc. 4. *A szociáldemokrata munkáspárt vasárnap minden tilalom ellenére is felvonulást tervez a kormány és a fajvédők ellen. Röpcédulákat osztogatnak és a tüntetésben való részvételre szólitják fel a munkásságot.*

Budapest, március 4. A népjóléti miniszterium előtti tüntetés ügyében előállitottak vallomásából kitünt, miszerint tegnap délután az egyes szociádemokrata szakszervezetekben arra hivták fel a munkanélkülieket, hogy ma délután gyülekezzenek az Eskü-téren, miután a népjóléti miniszter közölni akarja velük a munkavállalás lehetőségeit. A rendőrség megállapitotta, hogy *felbujtók ugratták be a tüntetőket, hogy a belső rendet megzavarják.* Valószinünek látszik az a feltevés, hogy a felvonulás kapcsolatos azon szélsőséges baloldali agitációkkal, amelyek már hetek óta folytak. A rendőrség később még előállitott egy géplakatost és egy elektrotechnikust is, a tüntetéssel kapcsolatban.

Briand válaszát Budapesten kielégitőnek tartják

Enyhült a belpolitikai feszültség - Pallavicinit holnap hallgatják ki

Budapest, márc. 4. Vass József helyettes miniszterelnök, Apponyi Albert és több képviselő ma kijelentette, hogy *Briand miniszterelnök tegnapi nyilatkozata kielégitő. Örvendetes tény, hogy Briand is megállapitotta, — hogy a magyar nemzetnek semmi köze sincs a frankhamisitáshoz, a helyzet ma tehát sokkal tisztázottabb, mint Briand nyilatkozata előtt volt.*

*

Pallavicini György őrgróf rendőrségi kihallgatása valószinüleg holnap történik meg. Pallavicini ma délelőtt eltávozott a lakásáról és igy nem találta otthon az a rendőrtisztviselő, akit a meghivására kiküldtek.

*

Több ellenzéki politikus nyilatkozatot közöl, amely szerint a francia frankvitának az elhalasztása Bethlen István gróf miniszterelnök elutazása miatt, enyhitette a külpolitikai feszültséget.

*

Páris, március 4. A lapok érdekesen térnek vissza a tegnapi Briand-Blum incidensre. A szocialista Peuple szerint Briand Blumm szavaira felvetette a bizalmi kérdést abban a formában, hogy ha nem vonják vissza az interpellációt arra más külügyminiszter fog válaszolni. Erre a szélső baloldalon az egyik képviselő azt a közbeszólást tette, hogy a kormány nehézségektől fél. *Briand azzal riposztozott, hogy nem nehézségektől, hanem a szeleburdiságtól fél.* Lautier a Homme Libre-ben azt irja, hogy a diplomáciai módszer fanatikus hivei hálásak Briandnak azért, hogy ellentállott Fontanier és Couturier kisérletének és nem engedett nekik. Blumm felszólalása után bővebb nyilatkozatra adott alkalmat, amelyről ki derült, hogy a Ház egyértelmüen osztja a miniszterelnök véleményét. *Franciaországban a hamisitókkal szemben senki sem tanusithat elnézést, viszont ezeket senki sem téveszti össze a magyar néppel.*

Páris, márc. 4. Briand nem hajlandó a népszövetségbe kiküldendő francia képviselőknek olyan utasitást adni, hogy Genfben ne tárgyaljanak a magyar kormány képviselőivel. A francia miniszterelnök beszéde nyomán összeomlott Magyarország külső és belső ellenségeinek a belpolitikai offenzivája. Gróf Károlyi és több emigráns is ott volt Briand beszéde alkalmából. — Fontainer elmondja, hogy *az interpellációhoz az anyagot Károlyi Mihálytól, Garami Ernőtől és társaitól kapta.* — tehát az emigránsok Fontanier interpellációjában akarták a pecsenyét kisütni és ezzel az egész francia közvéleményt hamis hirekkel ellátni. Meg értéssel találkozott Briand azon kijelentése, hogy nem azonositja a magyar nép tisztességét a franküggyel, és kijelentette, hogy szimpátiával tekint Magyarország ujjáépitési munkálatai elé.

*

Budapest, márc. 4. Collard Hostingue, a Bank de France osztályfőnöke egy reggeli lapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben a miniszterelnöknek a nemzetgyülés március 2-iki ülésén tett beszédével foglalkozik. Collard Hostingue nyilatkozatában ugy aposztrofálta a miniszterelnök beszédének egy részét, mintha abban a miniszterelnök illoyalitást vetett volna a francia tisztviselők szemére. Ezzel szemben a nemzetgyülés naplójából megállapitható, hogy a miniszterelnök felszólalásában illoyalitásról egyáltalában senkivel szemben sem beszélt.

Oriási arányu dollárhamisitás Argentinában

Páris, március 4. Az Excelsior jelenti Buenos-Airesből, hogy Argentina Mendosa nevü tartományában páratlan bankjegyhamisitási ügyet fedeztek fel. Egy magán-nyomda állandóan — rendkivül jól sikerült — *500 dolláros bankjegyeket* gyártott, amelyeket kisebb hibák ellenére, — mindenütt nehézségek nélkül fogadott el a kereskedő világ. *A hamisitók 1.800.000 dollár bankjegyet állitottak elő, amit forgalomba is hoztak. A bankóhamisitókat letartóztatták.*

Megjelent a jövedelmiadó rendelet

Fontos uj rendelkezések

A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter körrendeletét az 1926. évi általános kereseti adó, továbbá a jövedelmi és vagyonadó kivetéséről. A végrehajtási utasitás szerint a segéd nélkül dolgozó kézmüiparosok 1925. évi jövedelmét — ha az adózó a valóságos jövedelmét más összegben hitelt érdemlően nem bizonyitotta — az adózó kereseti viszonyainak gondos mérlegelése mellett 400—800 aranykoronában kell megállapitani. A rendelkezés értelmében ezekre az adózókra jövedelemadót általában nem lehet kivetni.

A segédekkel dolgozó iparosoknál 800 aranykoronán felüli jövedelmet kell megálapitani. Ez a megállapitandó öszeg egy állandó segéddel dolgozó iparosnál 850—1200 aranykorona lenne, minden tovább segéd után 200—400 aranykorona a jövedelem összegének emelkedése. Három tanonc a jövedelem megállapitásánál egy segédnek számit.

Az ipari és kereskedelmi üzletek üzemi tőkéjének értékeléséhez a rendelet egy táblázatot füz. Eszerint a 4 százalékos magyar aranyjáradék 50 aranyforintosoknál 170 papirkoronával, a 4 százalékos koronajáradék névértékben, a hadikölcsön és a népszövetségi kölcsön névértékben számitandó a tőke megállapitásánál.

A rendelet minden a tőzsdén jegyzett értékpapirt felsorakoztatott és értékel. Megállapitja a különböző pénznemek és külföldi kifizetések átszámitási kulcsát is.

Futballbirói vizsga

Biró-vizsgát tart a debreceni kerület március 7-én, délelőtt 10 órakor Törökszentmiklóson. Akik a vizsgán részt óhajtanak venni, legkésőbb holnap délig tartoznak jelentkezni Szabó Ferenc titkárnál.

A hegedü fejedelmét tomboló lelkesedéssel ünnepelte a debreceni közönség

Vecsey Ferencet debreceni hangversenyén 56-szor hívták a lámpák elé és fél 12 óráig nem engedték le a pódiumról

A művész a koncert alatt beszédet intézett a közönséghez az árvizkárosultak érdekében

Tegnap délután érkezett Debrecenbe *Vecsey* Ferenc nejével és báró *Wlassits* Gyula kultuszminiszteri államtitkár. A vasutnál a vendégeket nagy közönség élén *Márk* Endre m. kir. udv. tanácsos v. polgármester fogadta a Zenekedvelők Köre nevében, dr *Csürös* Ferenc kulturtanácsos pedig Debrecen város nevében köszöntötte szép beszédben *Vecsey* Ferencet és *Wlassits* Gyulát az I. oszt. váróteremben, mely előtt a vendégek szalonkocsija megállt. Az üdvözlésre Vecsey és Wlassits melegen válaszoltak. — Vecsey nejének Hadházy Lenke urleánya, Hadházy főispán leánya két szép csokrot adott át.

A fogadtatás után a vendégek a városi fogatokon a Bikába hajtattak, ahol az u. n. főhercegi lakosztályt bocsátották Vecseyék rendelkezésére. — A koncertre megérkezett gróf Zichy Ernő tetétleni föld birtokos is.

A hangverseny

Két vármegye egybegyült díszes közönsége zenei és társadalmi ünneppé emelték Vecsey Ferenc hangversenyét. Mindenütt estélyi ruhák, az arcokon ünnepi várakozás: a művészet varázsos hatalma tíz évvel ezelőtti boldog Magyarországba ringatta vissza a lelkeket.

A zsufolásig megtelt teremben ifj. dr báró *Wlassits* Gyula kultusz államtitkár lép a dobogóra. A m. kir. Opera volt intendánsa formára és tartalomra egyaránt remek beszédben szólt a zene hatalmáról, a magyarság életerejéről és Vecsey könnyeket felszáritó müvészetéről. A zugó taps még tartott, a mikor Vecsey Ferenc a dobogóra lépett Agosti zongoramüvész kíséretében. *Olyan viharos lelkesedést, aminőt tegnap, még nem hallottunk a Bikában.* Nemcsak a müvészt, de egy nagy magyar tradició letéteményesét is köszöntötte a nagy magyar város közönsége. — Liszt Ferenc jutott eszünkbe, amikor a szegedi árvizkárosultak javára hangversenyezett, az a jelenet, mikor a még gyermek Hubay először játszott Liszt előtt, a kép, mikor a gyermek Vecsey az angol királynő előtt játszik... a magyar mult összetört, drága ékszerei villantak el a lelkek előtt. Wlassits báró beszédéből, Vecsey muzsikájából a jobb jövőbe vetett magyar hit sugárzott s ez tette különösen szépé a tegnap estét.

Vecsey Ferenc játéka felüláll a kritikán. Vecsey egészen sajátos játékstilust adott a világnak, *ő a kiválasztottak hegedüse* s bátran odairhatja koncertjei müsorára Stendhal mondását: — „To happy few". Elvont, magasabbrendü muzsikát ad, elvonatkoztatva minden sallangtól, hatástól. Kristálytiszta levegő lengi körül, mintha valami magasabb szféra volna körülötte. — Már megjelenése is nem mindennapi. Játékának nyugalma és ihletettsége, tónusának tisztasága feledhetetlen élménnyé teszik minden előadta darabját. Tartini: Ördögtrilláiban a régi Kubelikre ismerhető technikáját, Mendelssohn: E-moll hegedüversenyében, Bach: Airiében klasszikus elmélyedését, Dvorzsak: Humoreszkjében, mestere egy bübájos darabjában (Hubay—Zephir) játszi könnyedségét csodáltuk. — A müsor utolsó számában mint komponista is bemutatkozott: három finom, merengő hangulatu, mélyérzésü darabját mutatta be — (Vizesés, Valse triste, Caprice), mindegyik egy finommüvü zenei bijou, értékes és szép. A hangversenyt a Zenekedvelők Köre rendezte s igy természetes, hogy a legválogatottabb közönség volt jelen amit Debrecenben elképzelhetni, s ujból igazolta, hogy mily páratlan kulturmunkát fejt ki a városban a Kör.

A tetszésnyilvánitások még tartanak, mikor e sorokat irjuk, a közönség nem akarja a dobogóról leengedni a nagy magyar müvészt, aki mosolyogva köszöni meg *a kitünő Agostival* a közönség tuláradó üdvözlését.

Az est hangulataira és a közönség lelkesedésére mi sem jellemzőbb, minthogy *ötvenhatszor* hivták elő Vecseyt. A müvész különben a müsor második részében beszédet intézett a közönséghez:

— *Messze földről tértem vissza hazámba,* — ugymond — *hogy az árvizkárosult magyar testvéreimen a magam módja szerint segitsek. Ha müvészetemet honorálni óhajtják; arra kérem Önöket, hogy adakozzanak az árvizkárosultaknak.*

A beszéd után díszbe öltözött városi hajduk urnákat hordtak körül, melyekbe ki-ki elhelyezte adományát. — Sok azonban nem jött össze, mint halljuk mindössze négy millió korona. Ennek azonban főleg az volt az oka, hogy az óriási tolongásban, mely a szünet közben a folyosón keletkezett, nem lehetett a gyüjtést rendesen folytatni.

—

A kitüzött program lezajlása, és Vecsey saját szerzeményének eljátszása után a tetszésnyilvánitás *még elemibb erővel tört ki. Három ráadást is kellett adni a müvésznek. Fél 12 óráig tartott a koncert, csaknem három óra hosszáig hegedült Vecsey, a hegedü fejedelme a debrecenieknek...*

—

A tomboló sikert aratott hangverseny után munkatársunk érintkezést akart keresni a hegedü koronázatlan fejedelmével, azonban a müvész senkit sem fogadott, — azonnal visszavonult szállodai lakosztályába, hogy kipihenje a már háromnapos turné fáradalmait.

Dr *Márffy* Károly, a müvész magyarországi hangverseny turnéjának impresszáriója érdekes adatokat bocsátott munkatársunk rendelkezésére.

Többek között feleelevenitette a már ismeretes tényt, hogy Vecsey Ferenc rákoskereszturi gentry családból származik. *Már 10 éves korában abszolút ura volt a hegedünek.* Forró sikerek szegélyezték utját szerte a világban. A müvész *állandó tartózkodási helye Perugiában van, ahol egy ősrégi pompás kastélyban lakik. — Felesége olasz grófnő, a legrégibb olasz arisztokrata család sarja.*

Vecseyt különösen Amerikában ünnepelték, ahol hangos volt nevétől az egész sajtó.

Vecseyt, aki 10 éve nem járt Magyarországon, Budapesten, Miskolcon, legutóbb pedig Debrecenben valósággal agyonünnepelték. — Felesége nem győzi dicsérni és eléggé szeretni a magyarokat.

Vecsey Ferenc, aki minden kiadását maga fedezi, *tehát minden fillért az árvizkárosultaknak enged át hangversenyei jövedelméből,* pénteken reggel fél 7-kor utazik el Debrecenből, hogy a Dunántul városaiban hangversenyezzen az árvizkárosultak javára. — Magyarországi turnéjának végpontja Budapest, ahol megfogja ismételni hangversenyét, hogy milyen sikerrel, arra jellemző az a távirat, amely ma érkezett a főispáni hivatalhoz: *a második hangverseny minden jegye már elővételben elkelt.*

Guidó Ágosti, olasz zongoramüvész, Vecsey kisérője, aki jelen volt dr Márffy Károllyal való beszélgetésünk alkalmával: *szintén nagyon el van ragadtatva a magyaroktól és mint érdekességet emliti, hogy Vecsey Ferenc, aki nem rég vásárolt egy ódon velencei palotát, egyuttal a világ egyik legértékesebb hegedüjének tulajdonosa is: Stradivariusa 1 millió lirát (több mint másfélmilliárd koronát) ér.*

Ezen hirdeti Vecsey Ferenc a magyar kulturát, a magyar müvészetet s ami a legfőbb: a magyar lelket.

Szerenád

A hold téli képpel nevetett le a földre. Sugaraj ezüstpatinásra szépitették meg a házakat, utcákat. És ez a tündéri fény nagyon stilszerü volt ahhoz a romantikus éjszakához, amelyiken Orosz Ibolyka boldog izgalommal várta az első szerenádot.

Az éjjelizenék krónikájában nem volt boldogabb kislány, mint ő. — Egész lelke telitve a közelgő édes boldogságtól. Ha csak rá gondolt is, minden meleg a szive köré futott. Legjobban szerette volna lekergetni az égről a napot, hogy mielőbb este legyen. Korán megtért puha ágyacskájába, hogy aztán ott számolgassa dicséretes türelemmel a várakozásban töltött órák végtelennek tetsző perceit.

Közben képzelete szines képein aranyszállal himezgette mind szebbre azt a gyönyörüteljes pillanatot, amikor szive Rómeója megjelenik (erkély hiányában) az ablak alatt és felsir a bus nóta szivet tépően, fájón:

„Ezt az utcát minden este százszor is megjárom.

Ide van temetve az én józanságom."

Hát még azt a drága vallomást, amit a prózai életben iem szabad elmondani, (no, hisz „majd adna" az anyuka!) hogy:

„Két babonás szép szemednek imádója leltem."

S ahogy multak az órák, a két babonás szeme kezdett hosszukat pillantani. Gömbölyü könyöke meg kipirultan tiltakozott a meghosszabbitott munkaidő ellen.

Egyszer csak nagy meglepetésére az Ibolyka arca beleütődött a vánkos hegyes, kemény csücskéjébe. Elszégyenlette és megerősitette magát: nem, nem fog aludni! Szép is volna, hogy ő ágyban párnák közt se tud virasztani, mikor az a drága fiu odakünn a hideg éjben fáradozik, hogy megszerezze számára a még sohasem ismert büszke örömöt.

Komolyan elhatározta, hogy ébren marad. Megfeszitett figyelemmel halgatózott, hogy a későn járók léptei közt megismerje az Övét. Ő nem lehet azt másokéval összetéveszteni... Majd, hogy le ne csukódjanak, felnyitotta szempilláit nagyon és nézte a beragyogó csillagokat. Mintha azokból is ez a szó volna kirakva: szerenád! És örömükben, mintha táncolnának hozzá... Vagy talán reszketnek a hideg miatt?

— Mert hideg van. Tél és éjszaka. Brr!... Jaj, csak meg ne fázzék az a gyerek....

És Ibolyka mélyebbre bujt puha fészkében és fülére huzta takaróját.

Igy is lehet virasztani...

Azalatt pedig a homályból előkerült Morfeusz csábító alakja. — Hivta, csalogatta Ibolykát. Végigsi mogatta selymes pilláit, rózsás orcáját. Sajgó kis könyökét kinyujtotta lágyan, óvatosan. Oda ült az ágya szélére és mesélt neki kivánatos szép meséket Álomország kincses honáról, arany szabadságáról, ahol nem kell tanulni, várni, hanem: te az enyém, én a tied, ásókapa se választ el bennünket attól, akiket szeretünk...

Ibolyka el-elfordult a csábitótól. Igaz, hogy mind keveseb energiával. Majd, mikor az álomdalba kezdett, altatón, ringatón, — holtig érthetetlen — de egyszer csak önfeledt odaadással simult ölelő karjaiba...

Igy történt aztán, hogy amikor Vajda Laci legendás hajlékonyságu, müvész ujjai alatt megszólalt a hegedü szépen, pianó s szárazfájának minden hurja fájdalomtól reszketett, akkor már Ibolyka aludta az igazak egészséges álmát. Nem hallotta a várva-várt vallomást és nem látta, hogy Morfeusz kaján vigyorgással grimaszt fintoritott a pityegő kis Ámor felé...

Patay Árpádné

Állandó dalosverseny 79 dalkör között

A Magyar Dalos Szövetség kötelékébe tartozó 79 dalkör a Pesti Vigadó nagytermében, a közel jövőben sorozatos hangversenyek alakjában dalosversenyt fog rendezni. A magyar dalkultura szolgálatában álló dalosegyesületek nagyban készülődnek erre a mérkőzésre. A hangversenysorozatnak első sorban az a célja, hogy a magyar dalos ügyet minél szélesebb körben megkedveltesse. A hangversenyt március, április és május hónapokban, majd szeptember hónaptól decemberig bezárólag havonként egyszer fogják megtartani. A biráló bizottság tagjai zenei életünk előkelőségei. A főváros igen értékes vándordijat tüzött ki a dalosverseny győztesének, de egész sereg dijat sikerült társadalmi uton is biztositani a versenyben résztvevő egyesületek számára.

Ismét találtak egy hamis millióst

Budapest, március 4. A kereskedelmi bank értesitette a rendőrséget, — hogy ott egy ujabb hamis millióst akartak beváltani. A rendőrség megállapitotta, hogy a hamisitvány egyike az olaszliszkai hamis milliósoknak, valamint megállapitotta azt is, hogy a hamis pénzt egy malom fizette be, azonban teljesen jóhiszemüleg.

Padlólakkok

kiváló minőségben, ugyszintén mindennemü festékek nagyon olcsón kaphatók

STERN

festékkülzletében, PIAC-U. 10. Bikával szemben.

Ugyanott poloska és sváb bogártó a volt minőségben kapható.

Négyszáz munkanélküli zajos tüntetése Budapesten

Munkát és kenyeret követeltek -- A népjóléti miniszterium felé nyomultak -- A rendőrség szétoszlatta őket

Budapest, március 4. Ma délben fél 12 után, a Petőfi-téren munkanélküli munkások kezdtek gyülekezni. Ugy látszik, megbeszélt terv szerint, az egyes különböző részekből, egy időben gyülekeztek össze, mert csakhamar *egy három-négyszáz főre tehető tömeg* verődött össze, anélkül, hogy a csoportosulás előzetesen felkeltette volna a figyelmet.

A hirtelen összeverődött tömeg a Petőfi-térről a népjóléti miniszterium bejárata felé nyomult előre miközben nagy lármát csapott.

A következő felkiáltások hangzottak a tüntető tömegből:

Kenyeret a népnek!

Adjatok munkát!

Amikor a népjóléti miniszterium előtt posztoló rendőr meglátta a csoportosulást, azonnal jelentette a legközelebbi őrszobában, ahonnan több rendőrt küldtek ki. Egyidőben jelentést tett a főkapitányságon is, ahonnan lovasrendőrosztagok csakhamar meg is jelentek a helyszinen.

A tüntetők a rendőrség láttára hirtelen szétszaladtak.

volt azonban közöttük néhány ember nyiván a csoportosulás rendezői, akik a rendőrség megjelenésekor továbbra is vadul kiabáltak és bujtogatták a tömeget. Ezen bujtogatókat, névszerint: Pinke Ferenc géplakatost, Szőke Lajos gépmunkást és Jakab Károly asztalossegédet a rendőrség őrizetbe vette és bevitte a főkapitányságra. Közben a szétszaladt tüntetők eltüntek a láthatárról.

A megjelent nagyszámu rendőrség még fél 2-ig készenlétben volt a népjóléti miniszterium előtt, később azonban a nyugalom már helyreállott, igy csak kisebb számu őrséget hagytak vissza.

Munkatársunk felkereste a népjóléti miniszterium elnöki osztályának a vezetőjét: Düttner Miklós államtitkárt, aki a tüntetésről a következőket mondotta:

— Háromnegyed 12 tájban nagy zsivajra lettem figyelmes, az ablakhoz mentem és a miniszterium előtt nagyobb tömeget láttam. A nagy zsivajban és hangzavarban nem tudtam kivenni, hogy mit kiabálnak, az altisztek jelentése szerint azonban

munkát és kenyeret követeltek.

Mintegy öt perc mulva megjelent a rendőrségi készenlét és szétoszlatta a tömeget. Amikor nagyobb karhatalom kivonult, a rend már helyreállt. Hogy kik rendezték a tüntető felvonulást, arról nem kaptunk jelentést, de arra lehet következtetni, hogy a *tüntetés nem volt politikai szinezetü.*

A fakir most már végleg megmagyarázza, miért közeledett Szegő Lilihez

Nem nősül, hanem elevenen eltemetteti magát

Thawara Ray, a Debrecenben járt fakir ujra beszéltet magáról. Ezuttal egyik pesti lap szerkesztőségét kereste fel, hol meginterjuvolták a Szegő Lili müvésznővel kapcsolatosan szárnyra röppent hirek felől. A lap igy adja vissza a fakirral folytatott beszélgetést.

— Szegő Lilihez nem olyan szándékokkal közeledtem — mondta a fakir — mint amilyenekkel általában egy müvészembert meg szoktak gyanusitani. Mondom, a testi örömöknek gondolata is távol áll tőlem. De hosszu beszélgetésbe elegyedtem vele azért, mert igen érdekes, elegáns és kedves hölgynek ismertem meg, átszellemült embernek, akivel kitünően lehet filozofiai problémákról beszélgetni és elmélyedni. Tréfából talán mondtam neki egyszer-kétszer, hogy jöjjön velem, de *egyébről, mint lelki kontaktusról, komoly szó sem esett közöttünk.* Remélem, hogy ha néhány év mulva visszatérek Magyarországra, befejezhetem azokat a magasröptü beszélgetéseket, amelyeket a müvésznővel megkezdtem.

— Most elutazik Magyarországról? — kérdezzük.

— Igen. Egyelőre a Balkanra megyek. Először Romániába. Mindenek előtt azonban még a magyar vidéken turnézok egy ideig.

— Mik a legközelebbi tervei? Készül valami ujféle mutatványra? — kérdezte az ujságiró.

— A legközelebbi napok egyikén — az időpontot tudatni fogom — az emberek szemeláttára elevenen, koporsó nélkül, el fogom magam ásatni a földbe; ezt is azért, hogy a halál nagy titkához közelebb jussak. A sirból aztán egy félórahosszat fogok beszélni. El fogom mondani mindazt, amit a tulvilág szélén meglátok.

— És nem fél? — kérdeztük, — hogy mégis csak kellemetlen lesz a föld alatt?

— Nem. *A temetés csak annak kellemetlen, aki nézi, de akit temetnek, annak kellemes....* Két-három év elmultával — azt hiszem — el fogok jutni odáig, hogy megismerem a legnagyobb titkot s teljesen felépithetem egyéni filozofiámat.

A Debrecenben leleplezett ál ruhaügynök Miskolcon 150 milliós csalást követett el

Megirta a Debreczen Krausz Henrik, állitólagos ruhaügynök esetét, aki szerte az országban munkásruhákra előleges megrendeléseket vett fel, egy bécsi gyár terhére. Krausz Henrik Debrecenben is „müködött" azonban nem sokáig, mert az éppen Debrecenben tartózkodó bécsi gyáros felismerte alkalmazottját. Feljelentés folytán a debreceni rendőrség letartóztatta Krausz Henriket. Amint azt tudósitónk jelenti, a rendőrség mára befejezte Krausz debreceni ténykedéseire vonatkozólag a nyomozást. Krausz Henrik szélhámosságainak láncszeme annyiban bővült hogy mára megérkezett a miskolci rendőrség átirata, melyben értesiti a debreceni rendőrséget, hogy Krausz Henrik *Miskolcon és Borsodmegyében is „gyüjtötti" ruhamegrendeléseket, 150 millió korona erejéig, azonban a saját zsebére.*

A családirtó pékmestert a biróság 10 évi fegyházra itélte

A vádlott botrányos jeleneteket rögtönzött a tárgyaláson

Budapest, március 4. A biróság ma délelőtt kezdte meg Flaxmayer János pékmester bünügyének tárgyalását. Az ügyészség Flaxmayert gyilkossággal és többrendbeli szándékos emberölés kisérletének a vádjával vádolja.

A vádlott a biróság előtt *botrányos jeleneteket rendez és többször elvágódik a padlón.* Flaxmayer nem akar emlékezni semmire, csak azt hajtogatja, hogy szerelmi bánatában követte el tettét. Bucsulevéléből azonban kitünik, hogy előre megfontolva követte el vérengzését.

A tárgyalás további során is botrányos jeleneteket rögtönöz a vádlott, majd a leányai sikoltozása zavarja meg a tárgyalást, mire az elnök a leányokat kivezetteti és megtiltja, hogy a tárgyalásra bejöjjenek. A vádlott a szemébe tárt naplójegyzetekre sem akar emlékezni.

Ezután a törvényszéki orvosszakértők mondják el véleményüket, — mely szerint a vádlott tettének elkövetésekor beszámitható állapotban volt. Enyhitő körülménynek kérik azonban betudni a vádlott terheltségét.

A vád- és védőbeszédek elhangzása után az utólsó szó jogán Flaxmayer János szólalt fel, aki azt kérte, hogy a feleségét — mivel nem magyar állampolgár — tiltsák ki az ország területéről.

A biróság ezután meghozta itéletét és bünösnek mondotta ki Flaxmayer Jánost egy rendbeli gyilkosság, továbbá több rendbeli szándékos emberölés kisérletének büntettében és ezért *10 évi fegyházbüntetésre itélte.* A biróság a büntetésből a vizsgálati fogsággal négy hónapot vett kitöltöttnek. A felek felebbeztek.

A vasárnapi matiné

A kath. gimnázium hősi halottainak emléktáblájára fordítják a matiné bevételét

Mint legutóbbi számunkban közöltük, a debreceni piarista gimnázium volt növendékei az intézet hősi halottainak emléktáblája javára március hó 7-én délelőtt fél 11 órai kezdettel a Csokonai-szinházban matinét rendeznek. — A matiné részletes müsora a következő:

1. Erkel F.: Hunyadi nyitány. Játsza a honvédzenekar.
2. Dr Zivuska Andor: Prológ. — Szavalja: Bohuss Boriska urleány.
3. Operaáriák. Énekli: Timár Ila müvésznő.
4. Költemények. Szavalja: Tihanyi Vera urleány.
5. Ünnepi beszéd: Dr Lukács József.

5 perc szünet.

6. Hollandi tánc. Előadjk: Árva Annus, Barcsay Emi, Benyáts Mimi, Berényi Gabi és Ági, Balogh Inci, Dorsch Edit, Dávid Ica, Gombos Böske, Horn Annus, Hübner Manci, Koós Mici, Matura Ilus, Molnár Manci és Piri, Nemes Manci, Neuhauser Agi és Joli Perényi Ilonka és Böske, Piroska Etus, Pulszky Sári, Részner Annus, Ruthényi Sári, Szarukán Ilonka, Szele Noémi, Takács Gizike, Varjassi Márta urleányok.
7. Cellon játszik: Hajdu István müvész, az orsz. zeneakadémia tanára.
8. Dr Liszt Nándor: A hadak utján. Melodráma. Négy élőképpel. Szavalja: dr Kovássy Miklós.
9. Berlioz: Rákóczi induló. játsza a m. kir. honvédzenekar.

Holnap este lesz a zsidó reálgimnáziumi bál az Arany Bikában

Holnap, szombaton este lesz a zsidó reálgimnáziumi bál, melyre már minden előkészület megtörtént.

Tegnap érkezett értesités a rendezőséghez, hogy Alpár Gitta, az operaház nagy müvésznője és Linetzky Bernát, a müvészénekes vezérkántor szombaton délben érkeznek Debrecenbe.

A rendezőség ismételten kéri a közönséget, hogy jegyeit a Hegedüs és Sándor irodalmi részvénytársaság könyvesboltjában még most szerezze be, hogy ezzel a pénztárnál való tolongást elkerüljék. Jegyek különben is már csak korlátolt számban kaphatók.

Debreczeni Jenő üzemi bizottsági tagsága

Dr *Vásáry* István h.-polgármester előterjesztette a városi tanács tegnapi ülésén, hogy miután az üzemi bizottság megalakul, bevonva a régi vállalati bizottsági tagokat, ezek a vállalati felügyelő-bizottságok megszünteknek tekinthetők. Debreceni Jenő azonban, a ki eddig a világitási vállalat felügyelő-bizottságában részt vett és aki igazán nagy szolgálatokat tett az utóbbi időben a vállalatnak és akinek nagy szaktudására ezután is szüksége van a világitási vállalatnak, ebben az üzemi bizottságban már nincs benne. Vásáry István dr h.-polgármester ezért szükségesnek tartaná, ha Debreczenit legalább mint szakértőt továbbra is megtartanák a vállalat mellett.

Dr *Vargha* Elemér főjegyző erre megjegyezte, hogy a Takarék és Hitelintézet Rt. még nem tartotta meg közgyülését, tehát az üzemibizottság véglegesen nem is alakulhatott még meg, ennek folytán a felügyelő-bizottságok sem szüntek meg. Ugy gondolja, hogy közgyülésig nem is szükséges határozatot hozni.

Végül is a tanács abban állapodott meg, hogy a felmerült kérdésben egyelőre nem hoz semmiféle határozatot, — azonban már most is arra az álláspontra helyezkedik, hogy Debreczeni Jenő alkalmaztatását feltétlenül szükségesnek tartja.

Nem engedi el a város a lakbért

A DMKE kislakásoknál az épületek átadása alkalmával bajok voltak a falak nedvessége miatt. A lakók közül többen, különösen a családosok, nem költöztek be.

A városi tanácshoz a lakók beadványt intéztek és kérték, hogy a novemberi házbért engedjék el nekik azért, mert a lakások nedvessége miatt nem tudtak beköltözni.

A tanács ugy határozott, hogy a kérésnek nem tesz eleget, mert minden lakónak — némelyiknek több izben is — szárítás céljára koxot utaltak ki.

SZINHÁZ ÉS MOZI

A Csokonai szinház műsora:

Március 5, péntek: *Alexandra*, operette. *Siró Anna*, a Király szinház szubrett primadonnája m. v. Bérletszünet.

Szinházi iroda jelentése:

ALEXANDRA a legnagyobb operette siker.

ALEXANDRA, Siró Anna, a Királyszinház szubrett primadonnájának vendégfelléptével, Krakowanskaja grófnő szerepében.

ALEXANDRA — péntek, szombat, vasárnap este bérletszünetben.

ALEXANDRA — Timár Ila.

SIRÓ ANNA, a Király szinház szubrett primadonnája vendégszerep lése: péntek, szombat, vasárnap — Alexandra, Krakowanskaja grófnőszerepében.

ALEXANDRA — péntek, szombat, vasárnap bérletszünetben.

ALEXANDRA — Antók Ferenc és Kristóf Ferenccel.

ALEXANDRA — Tamás Benővel.

ALEXANDRA — Szigethy Jenő-

ALEXANDRA — Endrődy Miklós és Károlyival.

ALEXANDRA — Saltanova és Nikitinnel.

SIRÓ ANNA, a Király szinház szubrett primadonnájának vendégjátékain, Alexandrában, a rendes, uj, olcsó helyárak vannak érvényben.

OLCSÓ helyárakkal vasárnap délután a nagyszerü Orlov operette.

SALTANOVA és NIKITIN vasárnap délután *Orlov*, este *Alexandra* operette-ben.

A SZERELEM és a halál játéka, Romain Roland, a francia forradalom idejéből vett tárgyu, világszenzációt képező, izzó levegőjü szinjátéka, Halasy Mariskával a fő női szerepben A) bérletben kerül bemutatásra.

—

A T. BÉRLŐK FIGYELMÉBE !! Az igazgatóság kéri a havonta fizető t. bérlőket, hogy a márciusra — 5 előadásra — esedékes összegeket, legkésőbben március hó 6. napjáig, a titkári irodában befizetni szivesk edjenek.

—

Mozgó szinházak műsora:

Péntek, szombat, vasárnap. — Március 5., 6. és 7.

APOLLÓ: A bohózatok királya, Charley nénje 8 felvonásban. Kisérők: Ufa világhiradó és egy burleszk.

VIGSZINHÁZ: Világfilm! Cecil B. de Mille rendezésében, Az arany ágy, 9 felvonásban. Megelőzi Harry nénje, burleszk.

A városi diáksegélyek szétosztása

Debrecen sz. kir. város népjóléti bizottsága felhivja a debreceni középiskolák igazgatóságát, hogy a Debrecen sz. kir. város által az 1925—1926. tanév második felében kiosztandó diáksegélyek iránti kérelmeket javaslatukkal egyetemben. Debrecen sz. kir. város tanácsához cimezve, legkésőbb 1926 február hó 11 déli 12 óráig adják be a népjóléti bizottsághoz (Miklós utca 23), a legutóbbi iskolai és szegénységi bizonyitvánnyal felszerelten. Csupán vagyontalan, szegénysorsu és kiváló előmenetelü tanulók részesülhetnek segélyezésben. Elkésetten beadott, — vagy hiányosan felszerelt kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Kiváló tisztelettel:

Debrecen szabad királyi város
népjóléti bizottsága.

A városi tanács nem polemizál

A bankok beadványa a szükkeblüség vádja ellen

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a bankok állást foglaltak az ellen a vád ellen, hogy az árvizkárosultak javára inditott gyüjtés sel szemben szükkeblüek voltak. A bankok vezetői által tartott értekezlet beadványt szerkesztett és ezt tegnap délelőtt a városi tanácsülésen letárgyalták.

A beadvány szerint igazságtalan és alaptalan támadások érték a bankokat. Elmondják, hogy ők kaptak gyüjtőivet a főispántól és a polgármestertől is. *Azonban budapesti főintézetük a Tébe. utján nagyobb összeget juttatott az árvizkárosultaknak.* Ezért a debreceni intézetek elhatározták, hogy ők országos akcióba nem kapcsolódnak bele és e célra pénzösszegeket nem is adnak. Azt azonban kijelentik, hogy mindenféle helyi mozgalomban, mint eddig, ezután is szivesen részt vesznek és ilyen célokra áldoznak is.

Egyébként a kitüntetett összeg nem fedi egészen az általuk adott összeg mennyiségét, mert az Általános Forgalmibank és külön annak igazgatósága 2 millió koronát adott.

A városi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lapok mit irnak meg egy-egy tanácstag megjegyzése nyomán, *azért a tanács nem szavatolhat és ilyen dolgokkal szemben nem áll oda polemizálni senkivel sem.*

Dr *Magoss* György polgármester különben megjegyezte, hogy inkább pénzt adtak volna a bankok, mint beadványt.

Itt emlitjük meg, hogy a rézbutorgyár alkalmazottai 450.000 koronát, a Takarék és Hitelintézet 300.000 koronát, Radó Sámuel 50 ezer koronát, özv. Freudenfeld Adolfné 100.000, az Alföldi Takarékpénztár 1 millió koronát adott ujabban.

A Debreceni Autóforgalmi Vállalat autóbusz forgalmat akar létesiteni Debrecenben

Ezirányban beadványt intézett a városi tanácshoz A közeli környékre a társas autók járatását megengedte a miniszter -- A városi tanács kijelölte a megállóhelyeket

A Debreceni Autóforgalmi Részvénytársaság a tegnapi napon a következő beadványt intézte a városi tanácshoz:

Alulirottak tisztelettel kérjük stb. hogy engedélyezni kegyeskedjék, miszerint rendszeres járatu társaskocsi (autóbusz) ipart folytathassunk a következő vonalakon:

1. A) A Széchenyi ut, István ut, Acél utca keresztezésétől végig a Széchenyi uton, Széchenyi utcán, Méliusz-téren, Cegléd utcán, Bocskay-téren át a Vámospércsi ut 78. mzámu házig, avagy ugyanezen járat helyett (alternativ):

1. B) A Széchényi ut, István ut, Aczél utca keresztezésétől végig a Széchenyi utcán, Kosuth utcán, a Batthyányi utca sarkáig, Batthyányi utcán, Szentanna utcán, Attila-tér, Baross vagy Hajnal utcán át Bocskay-térre és tovább a Vámospércsi ut 78. számig, avagy a tekintetes városi tanács belátása szerint.

2. Szinháztól Batthyányi, Varga, Teleky utcán át a Petőfi-térre és onnan a hidon át a Monostorpályi ut és Gróf Vecsey utca keresztezéséig.

Előrebocsájtván, hogy jelen kérelmünk előterjesztésére az érdekelt lakosság részéről több izben megismétlődő, hozzánk intézett felszólitás indit, kérésünk további indokolásául előadjuk, miszerint Debrecen város fejlődése a háborut megelőző időben, hasonlóan a külföldi nagy városokhoz, a perifériákon folytatódott legerősebben, ugy, hogy rövid időn belül a régi Debrecent egy egész sorozat telep és kertség vette körbe, a melynek lakossága igen jelentékeny számu, cca 20—25.000 lélekre szaporodott. Ez a rohamos fejlődés — daczára a telepek nagy távolságának — mindenütt összefüggésben volt azon reménnyel, sőt a hivatalos helyről nyert azon igérettel, hogy ezen uj településeke közuti közlekedéssel látják el, a villamos hálózatát kiterjesztik és igy a befektetett tőke az uj településeken nem csökkenő, hanem növekvő értékkel fog birni.

Ilyképen várható volt, hogy Debrecen városa egy kertváros-szerü övezetet nyer, éppugy, mint a nagy külföldi városoknál mindenütt látható.

Ez azonban nem következett be és ma az a helyzet, hogy a telepek lakói nem tekintik értéknek ingatlan vagyonukat, mert annak tulajdona reájuk csak terhet, kényelmetlenséget jelent, mert hiszen el van zárva a városi forgalomtól, azt csak nehézségek árán közelithetik meg és itt-ott a falusi lakosság minimális kényelmét sem élvezik. (Posta, utcai világitás, járda és egyéb minimális közszükségletek.)

Egyben megjegyezzük, hogy a reggeli, déli és esti órákban a járatok indulását sürübbre tervezzük, mig a szinházak megkezdésének és végeztének időpontjára szintén érkezésről és elinditásról gondoskodunk. Miután a bérleti rendszert szintén bevezetni óhajtjuk, ezzel azt elérjük, hogy a város belsejében foglalkozással biró egyének a munka szinhelyét reggel könnyen elérhetik.

A jegyek árát a lehető legolcsóbban óhajtjuk megszabni és készséggel hozzájárulunk ahoz, hogy az a tekintetes városi tanács ellenőrzése mellett — a próbamenetek megtörténte után — állapittassék meg.

—

A Debreceni Autóforgalmi rt. a kereskedelemügyi minisztertől engedélyt kapott arra, hogy a közeli vidéken autó közlekedést létesitsen. A leérkezett engedély kapcsán a városi tanács tegnap foglalkozott az üggyel és a miniszteri engedélyt tudomásul vette.

Kimondta a tanács, hogy az Autófoorgalminak megálóhelye a Vásártér és a Petőfi-tér lehet, ha azonban megegyezik a HÉV-vel, akkor a város megengedi, hogy a Révész-téren, a Füvészkertnél és a Vármegyeháznál megálló állomásokat létesitsen.

A személyi menetjegy *személyenként és kilométerenként 2000 korona*. 10 éven aluliak a felét fizetik. Az el nem helyezhető podgyászokért a személyi viteldij 15 százalékát kell fizetni.

Az autók menetsebességét, a kocsik tisztántartását és azt, hogy hány személy vehető fel az autóra, valamint a többi részletkérdéseket is az engedély okirat alapján a tanács megállapitotta.

Az utirány, melyekre az engedély szól, a következő:

Debrecen-, Hajduszovát-, Földes-Sáp-, Bihartorda-, Nagyrábé-, Bakonszeg-, Berettyóujfalu-, Berettyószentmárton-, Furta- és Zsáka községek között. Továbbá Nagyrábé és Biharnagybajom között, valamint Hajduszovát-, Derecske- és Berettyóujfalu között járhatnak az autóbuszok.

A vállalat köteles ezeken a vonalakon *naponként legalább két járatot inditani.*

Az autóbusz forgalom előrelátha tólag rövid időn belül megindul.

Görbe tükör

Az est humora.

A Vecsey koncert kezdete előtt egy elegáns, bundás hölgy szállt meg a Bikában. Mikor kitölti a bejelentő-lapot, feltünik neki a jövés-menés.

— Mondja kérem, — szól a főpincérhez — hová mennek az emberek.

— Hát nem tetszik tudni, a Vecsey koncertre.

— Igen? Kár. Ha esetleg valami *hangverseny* lenne, váltatnék magamnak egy jegyet...

Forgó és világitó hirdetőoszlopok Debrecenben

Az elsőt a Kossuth ucca sarkán áliitják fel

Pár hónappal ezelőtt részletes cikket közölt a Debreczen Irmay Bélának, a Hirdetési vállalat igazgatójának találmányáról: *a nappal forgó, éjjel világitó automata reklámoszlopról.* A terv technikai keresztülvitelét vitéz *Győri* Lajos, debreceni iparos mester valósitotta meg.

A találmány lényege — melyre Irmay és Győri szabadalmat is nyer tek — a régi, rögzitett hirdetőoszloppal ellentétben az, hogy az ő oszlopuk *a belé helyezett elektromos motor hajtóereje által mozgásban van.* Percenkint 10—15 fordulatot tesz meg.

A hirdető oszlop nem henger, hanem nyolcszög alaku és igy praktikus technikai megoldás révén, ha az olvasó a nyolcad egyik lapjának a hirdetéseit végigolvasta, nem kell odébb állnia, hanem a készülék automatikusan a következő szöveget forditja a szeme elé. Igy a nézőnek a járdáról nem kell lemennie, hanem egy helyben állva olvashatja el a hirdetéseket.

Érdekes ujitás még az is, hogy a készüléket belülről erősen megvilágitják és ezáltal nemcsak optikai hatások elérésére teszik alkalmassá, hanem az esti órákban is olvashatóvá és feltünővé avatják a reklámot.

A Kossuth- és Piac utca sarkán már leszerelték a régi bádogoszlopot, amelyet ideiglenesen a postaépület előtt állitottak fel.

Az utólsó pillanatban majdnem bonyodalmak merültek fel az automata oszlop elhelyezése körül.

A városi tanács ülésén dr Vargha Elemér tb főjegyző kifogásolta a régi oszlopnak a postaépület elé helyezését, mert az utca perspektiváját rontja.

Borsos József müszaki tanácsnok is oly értelemben nyilatkozott, hogy a világitóoszlopot inkább a Bádogos utca sarkára kellene tenni.

Végül ugy döntött a tanács, hogy *engedélyezi a Kossuth utcai megoldást, mert alkalmasabb hely a kisérletre nincsen.*

A jövőben pedig — ha az automata készülék beválik — valószinüleg ilyen tipusra cserélik át a hirdető oszlopokat.

x Csürös Béla képkiállitása a Müvészházban márc. 7-én nyilik.

A NAP HIREI

A Kántus emlékünnepélye

Ma, pénteken d. u. 5 órakor lesz a Kántus kegyes alapitók emlékezetére rendezett ünnepélye a kollégiumi énekteremben (II. emelet). Ez alkalommal a Kántus legszebb darabjai kerülnek bemutatásra, melyet Horváth Károly karnagy dirigál, a tőle megszokott precizitással. Az ünnepély egyik kiemelkedő pontja lesz a jutalmazottak megnevezése. Most kerül kiosztásra a Baltazár-Amerikai alap, Nagy József, Vecsey—Bruckner, Kövesdy, Hegedüs István alapitványok kamata, valamint Kövesdy Imre 1.000.000 korona adománya. Az ünnepélyre szeretettel hivja meg a Kántus vezetősége a dal és zene barátait. Belépti-dij nincs. — A mint értesülünk, március végén a Kántus nagyszabásu hangverseny keretében fog bemutatkozni.

— *A Templomegyesület hitvédelmi szakosztálya* ma, pénteken este 6 órakor a kollégium diszterében gyülést tart, melyen dr Ferenczy Gyula *„A kálvinizmus harca az evangéliumi szabadság és magyarságért"* cimmel tart előadást. Belépődij nincs. Mindenkit szivesen lát az egyesület vezetősége.

— *A városi tanács a női kereskedelmi ünnepélyén.* A női felsőkereskedelmi iskola, amint ezt megirtuk, március 15-én a Csokonai szinházban hazafias ünnepélyt rendez a szegény tanulók felsegélyezésére. Az ünnepélyre meghivták a városi tanácsot is, amely kimondta, hogy képviselteti magát, egyben a jótékonycélra való tekintettel egy családi nagy páholy árát szavazza meg támogatásképen

— *A budapesti női iparisko la igazgatónője Debrecenbe érkezik.* A fémipariskola igazgatója, mint iparoktatási főigazgató kérte, hogy a város lássa el a vendéget. Debrecen város tanácsa kivételesen elhelyezi a budapesti vendéget a Bikában, azért is, mert ő fogja megtárgyalni a női ipariskola szervezetét is.

— *Ösztöndijak kiosztása.* A bölcsészeti kar dékánja értesitette a városi tanácsot, hogy a Ferenc József alapitvány félévi kamatai esedékesek, egyben előterjesztést is tett arra vonatkozólag, hogy kinek itéljék oda az ösztöndijakat. Közölte, hogy két 6 millió 500 ezer koronás és 5.300.000 koronás dij adható ki. A három ösztöndijat Lakner Sarolta az utolsó szigorlati évre, Apostol Bertalan és Szabó Iván kapták.

— *Jairus leánya zenés bibliai dráma utolsó előadása.* Hétfő óta minden nap zsufolt ház nézi végig a Szent László Dalegylet rendezésében az Uránia mozgószinházban Jairus leánya c. bibliai drámát. A maga nemében ritka, hogy mükedvelő társaság által bemutatott darab ilyen vonzóerejü legyen, mint a fenti darab. A felséges tárgy, az ügyes feldolgozás és müvészi előadás, kiállitás gyakorolják a közönségre azt a nagy vonzóerőt, ami mindennap telt házat eredményez. A rendezőség a közönség érdeklődésre pénteken még egyszer bemutatja fél 8 órai kezdettel az Urániában. Az egyetemi és főiskolai hallgatóságnak is lehetővé teszik, hogy megnézhesse és ezért 10.000 K-ás u. n. diákjegyet bocsájtott ki a rendezőség. Jegyek Sprinzernél és este a pénztárnál.

— *Nem 750.000, hanem 7 és fél millió.* A Lukács Frigyes emlékalapitványról szóló tegnapi hirünk be hiba csuszott be: az alapitvány céljaira gyüjtött összeg nem 750.000, hanem 7.500.000.

38 milliós pénzbüntetés forgalmiadó csalásért

Adócsalási ügyek a debreceni törvényszék előtt

Pető Pál nagyrábéj épitési vállalkozó állt tegnap a debreceni törvényszék Serly tanácsa előtt, adócsalás vétségével vádolva. — A vállalkozó ugyanis az 1924. év végén a dancsházi, berettyóujfalui és sápi református egyházaknál teljesitett épitkezések fejében felvett 593 q buzát. — Ennek értéke 180.500.000 korona volt, ami után 5.417.000 korona forgalmi adót kellett volna leróni, de a vádlott csak 1.710.000 koronát rótt le. A törvényszék Pető Pált, miután mindent beismert, bünösnek mondta ki s egymillió fő- és 37.060.000 korona mellékbüntetésre itélte. Az itélet ellen a vádlott felebbezést jelentett be.

Elek Sándor biharnagybajomi ács, 1924 julius és okt. hónapok közötti 24 millió korona nyers bevétele után nem rótta le a forgalmi adót. — Az adóköteles bevétel eltitkolása miatt a pénzügyigazgatóság könyvvizsgálatot tartott Elek Sándornál s minden kétséget kizáróan megállapitotta, hogy a 24 millió korona bevétel csakugyan nem lett bevezetve a forgalmi adókönyvbe. Adócsalás miatt indult eljárás a biharnagybajomi ács ellen, akit ma délelőtt a debreceni törvényszék adócsalás vétsége miatt 7 millió korona fő- és 600.000 korona mellékbüntetésre itélt.

—

A debreceni törvényszék kormányzósértésért hat hónapi fogházra itélt egy földmüvest

Az utóbbi időkben meglehetősen gyakoriak a kormányzósértési perek. Legtöbbször egyszerü paraszt ember a vádlott, ki rendszerint részegségében valami sértő megjegyzést tesz. Az az eset azonban, amelyet tegnap tárgyalt a debreceni törvényszék, — otrombaságával az összes eddigi kormányzósértéseket felülmulja.

Nagy Ferdinánd nyirbátori földmüves a mult év nyarán barátai körében politizált. Szóba került a haza nehéz sorsa és Nagy azt mondta, — hogy Magyarország tönkrejutását Tisza István meggyilkolása okozta. Ehez a megállapitáshoz azonban a következő fantasztikus és otrombán valótlan jelentést tette:

— Tisza István meggyilkolásában Horthy kormányzónak is nagy része van!

A kijelentést általános megbotrán kozás követte, mire Nagy még tovább ment és reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette a kormányzót.

A meggondolatlan földmüvest saját unokaöccse jelentette fel és igy került az ügy tegnap a debreceni törvényszék elé. A főtárgyaláson a vádlott tagadott, de a tanuk ellene vallottak. Ezek alapján a biróság kormányzósértés vétségében mondta ki bünösnek és *két hónapi fogházra itélte.* Az itélet ellen a felek felebbezéssel éltek.

— *Az előzetes teljes heti rádióműsorral, a dereceni rádió-kiállitásra vonatkozó tudnivalókkal, rádió-cikkekkel, iparosokat, kereskedőket, vállalkozókat érdeklő cikkekkel, versenytárgyalási hirdetményekkel, beszerzési forrásokkal stb. jelenik meg a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem, ez a népszerü közgazdasági hetilap uj száma.*

— *Meghalt a szerencsétlenül járt munkás.* Mint már jelentettük, tegnap délután 5 óra tájban a Látóképi csárdánál a pincébe való hordószállitás alkalmával Nagy András Tanitó u. 11. szám alatt lakó 54 éves munkásnak bal lábára egy 100 literes hordó rázuhant. A sulyos hordó eltörte a lábát és felsőtestén is zuzódásokat okozott. — Nagy András a sulyos sérüléseibe a mai nap folyamán belehalt. A vizsgálat most deriti ki, hogy a szerencsétlenséget gondatlanság okozta-e?

— *Mikor a csikó nagyot ugrik.* Borbély Ferenc hajduszoboszlói gazdálkodó 1925 julius 19-én a község uccáján hajtatott szekerével. Mögötte baktatott négy hónapos csikója. Szerencsétlen véletlen folytán ekkor ment át a kocsiuton Kiss Erzsébet 11 éves kislány. A csikó keresztülugrott a gyermeken, aki megijedt, elesett és az esés következtében bal kulcscsontját eltörte. Tegnap vonta felelősségre Borbély Ferencet a debreceni törvényszék büntetőtanacsa és gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétségében mondva ki bünösnek, 500.000 korona pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

— *A vendéglős-bál.* Lapunk legutóbbi számában a vendéglős-bálról szóló tudósitásunk nyomdahiba folytán hiányos volt. A megjelentek között ott volt Gróf Gyuláné, Philipp Jenőné, Kösztner Józsefné, Böszörményi Manci, Gróf Juliska.

— *A kényszeregyezségi eljárás tanulságai* és az uj kényszeregyezségi rendeletről március hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedők és Utazók Egyesületének Arany Bikai klubhelyiségében dr Aczél Jenő, az egyesület ügyésze előadást fog tartani. Ezen általános érdekü előadásra az egyesület vezetősége előre is felhivja az érdeklődők figyelmét.

— *Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban:* pénteken este egynegyed 6, szombaton reggel 7, délelőtt fél 11, délután 4 és este 6 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7, este fél 6 órakor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. — Az elöljáróság.

— *A szepesiek összejövetele.* A Szepesi Szövetség f. hó 6-án, szombaton este 8 órakor a Gambrinusban társas összejövetelt tart.

— *A hivatásos állományuból származó nyugállományu katonatisztek,* valamint ezek özvegyei és árvái vasutas arcképes igazolványai készen vannak. Átvehetők Csapó ucca 15. szám alatt.

— *Születések.* Márc. 3-án és 4-én a következő születéseket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalban: Berki József földmüves és Fábian Julianna lánya Julianna ref. — Madai József bérlő és Vincze Erzsébet lánya Julianna ref. — Miskolczi Ferenc földmüves és Szondi Zsuzsánna fia János ref. — Török Julianna házt. lánya Julianna ref. — Langer Imre szénkereskedő és Schuschierki Lenke lánya Éva izr. — Jilek Gyula villanyszerelő és Vázangi Mária fia József ref. — Kupferstein József kisbirtokos és Hönig Etel leánya Magdolna izr. — Barna Andor gyári munkás és Domokos Margit fia Sándor ref

Kinevezések

A kultuszminiszter dr Pápay József egyetemi ny. r. tanárt a debreceni középiskolai tanárképző intézet igazgató tanácsának tagjául 5 esztendőre kinevezte.

A kultuszminiszter Szabó György egyetemi könyvtártisztet egyetemi könyvtári őrré a VIII. fizetési osztályba, Szele György egyet. könyvtári gyakornokot pedig egyetemi könyvtári segédtisztté a X. fizetési osztályba kinevezte.

A pénzügyminiszter Rozgonyi Pál budapesti pénzügyi számtisztet a debreceni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számellenőrré kinevezte.

Ma kezdődik a debreceni sakkverseny

A Debreceni Sakk-kör versenye, melyről már hirt adtunk, ma, pénteken este 6 órakor kezdődik. A versenyre eddig 22-en neveztek. Nevezéseket még ma este 6 óráig elfogad a vezetőség. Nevezési zárlat után a zsüri csoportokba osztja a játékosokat s az egyes csoportokon belül megejti a sorsolást is. Eddig a következő ismertebb nevü játékosok neveztek: dr Barabás, Boczán, dr Hausner, Kallós, Kiss, dr Kocsis, Kónya, dr Salánky, Torma, Vándor. A tornavezető kéri azokat a játékosokat, akiknek versenyre alkalmas sakkjuk van, hogy sakkjaikat hozzák magukkal. A vesenyt az érdeklődők dijtalanul látogathatják.

Tavaszi szalmakalap ujdonságok nagy választékban

Kalapüzem

Piac ucca 9.

— *Német tanfolyam.* Német tanfolyam nyilt a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének helyi csoportjában a Svájcból most hazatért dr Kövessy vezetésével és egy egészen uj gyakorlati módszerrel. A kurzus 10-es csoportokban történik heti 10.000 koronáért s igy alkalom és mód adatik arra, hogy anyagi megterheltetés nélkül bárki is tanulhat németül. Érdeklődők forduljanak este 6—8 óra között a titkársághoz, Sas u. 4., II. em. 5. alatt, hol felvilágositást készséggel nyujtanak.

x *Bodai szőlőmet* olcsón és sürgősen eladom. Értekezés ügyvédemnél, Deák Ferenc u. 9.

x *Varga ucca 45. számu házam* sürgősen olcsón eladom ügyvédemnél, Deák Ferenc u. 9.

— *Hétfőn este kezdődik a billiárdverseny.* Az Arany Bika félemeleti billiárdtermében tartandó billiárdverseny f. hó 8-án, hétfőn este 8 órakor veszi kezdetét. A billiárdverseny tiszteletdijai, értékes tiszta ezüst tárgyak, továbbá három elsőrendü mester dákó, az Arany Bika söresarnokának kirakatablakában láthatók. A verseny 3 csoportban tartatik meg: 1. csoport: kezdők, 2-es átlagon alul játszók; 2. csoport: haladók; 3. csoport mester játékosok, ötös átlagon felül játszó.

Gyászrovat

Özvegy Fischer Mihályné szül. Jakab Juliánna életének 52-ik évében elhunyt. Temetése e hó 5-én délután 3 órakor lesz a róm. kath. temető halottas házából. Halálát egyetlen gyermeke férjével dr Páriesyval és gyermekével gyászolja.

Kovács Sándorné szül. Hadházi Erzsébet fáradhatatlan munkás életének 59-ik évében, boldog házasságának 36-ik évében váratlanul hirtelen elhunyt. Temetése tegnap volt nagy részvét mellett a Tócóskert Méhes ucca 5. sz. alatti gyászházból.

BEJELENTÉSEK AZ ANYAKÖNYVI HIVATALBAN

Kovács Sándorné szül. Hadházi Erzsébet ref. 59 éves, Gyökös János napszámos ref. 33 éves, Szük Antal ny. városi hivatalnok ref. 64 éves, Béres Mihály ny. máv. fékező g. kath. 68 éves.

— *Férfiszabó iparosok figyelmébe!* Azok a férfiszabó iparosok, akik forgalmi adójukat megfelelebbezték, e hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor saját érdekükben jelenjenek meg az Ipartestületnél tartandó szakosztályi ülésen. Az elnökség.

x *Mesternélküli zongoratanitás naturalista módszerrel.* A Faluszövetség népművelési osztályának kiadásában olyan *naturalista zongora tankönyv* jelent meg, melyből bárki rövid néhány hónap alatt megtanulhat zongorázni minden vezető mester nélkül. A könyv tartalma elméleti és gyakorlati részből áll. Aki végig halad a népszerű stílusban irt leckéken, nemcsak zongorázni tanul meg, hanem minden dalnak, dallamnak saját maga szerkesztheti meg a kíséretét. Hetvenöt szebbnél-szebb régi és egészen új népdal, csárdás van a könyvben, ami egymagában óriási értéket képvisel. A könyv tetszetős kiállításban, nagy kottaalbum alakban jelent meg nyolcvan oldalon, művészi címlappal díszítve. Ára 10 pengő, 125 ezer korona. A hatalmas mű szerzője *Dezső Gábor*, a jóhirű naturalista-zongoraoktató és dalköltő. A könyv kapható a „Debreczen" és „Tiszántúli Hírlap" kiadóhivatalában, József kir. herceg ucca 1. szám. Azok, akik már előjegyzést tettek a könyvre, készpénzfizetés mellett átvehetik ugyanott.

x *Mit hirdet az ingóságközvetitő?* (Kálvin tér 19., ref. püspöki bérpalota, telefon 11—99.) Mióta a vagyonmentő vásárok megszüntek, ha bármilyen felesleges tárgya van, csak az Ingóságközvetitő utján adhatja el. Elfogadunk megbizást egész lakás, üzleti, irodaberendezések, hagyatékok kiárusitására. Állandó vétel és állandó eladás! Páratlan alkalmi vételek: férfi és női ruhák, nagyon szép női félcipők, inga, fali és ébresztőórák, antik órák, kandeláberek, anpolnák, hortobágyi és debreceni emléktárgyak, ajándékoknak alkalmas disztárgyak, gyermekjátékok, továbbá: egész és félhálók, férfi és nőiszalonba való álló tükrök, mosdók, összecsukható vaságyak, heverek, diványok, mindenféle székek, magános butordarabok, zsuroasztalok, ebédlőasztalok, Kálvin-szobrok, képek, szentképek, szobrok, művészi festmények és minden féle ingóságok. Keresünk megvételre: gyermekcipőket, szarvasagganesokat, üzfelelet, kerékpárokat, vivósisakokat, vivókardokat, tizedesmérlegeket, tenniszrakkettet, fürdőruhákat, lentigarniturákat, villanyluszteret, elrabolmokat, gitárokat, egész és félhálókat, magános butordarabokat, heverecket, diványokat, irósztalokat, és könyvszekrényeket, férfi ruhákat, átmeneti kabátokat és mindenféle ingóságokat.

Arvalányhajat árult, de helypénzt fizetni nem akart

A törvényszék becsületsértésért 6 napi fogházzal büntette

Radócz Józsefné debreceni vákánesos a mult év május 16-án árvalányhajat árult a Kossuth-utcai virágpiacon. — Kilenc óra tájban odajött Nagy János városi helypénzszedő, aki Radóczné asztaláért 1000 korona helypénzt kért. Az asszony alkudozni kezdett, mire a helypénzszedő felvilágositotta, — hogy alkudni itt nem lehet, mert ez szabályrendelet.

— Csalók! — kezdett erre kiabálni a virágárusnő, — lehuznák a szemfedőt még a halottról is!

Nagy rendőrt hivatott, aki előtt Radóczné megismételte kijelentését, mire a rendőr leigazoltatta.

Tegnap tartott ebben az ügyben főtárgyalást a debreceni törvényszék dr Serly Jenő táblabiró elnöklete alatt álló tanácsa. A vádlott beismert mindent. A biróság felhatalmazásra hivatalból üldözendő becsületsértés vétségében mondta ki bünösnek és 600.000 korona pénzbüntetésre itélte. — A 600.000 koronát hat napi elzárásra lehet átváltoztatni.

— Megfizeti a 600.000 koronát, vagy pedig leüli a hat napot? — kérdezi az elnök.

— Dejszen inkább leülöm! — felelt Radóczné asszony és nagybusan eltávozott.

SPORTHIREK

A DTE birkozó-verseny.

A vasárnap délután rendezendő birkozó-versenyre gyönyörü és értékes tiszteletdijakat adományoztak: Debrecen sz. kir. város egy hatalmas ezüst-serleget, Steinfeld István föld birtokos egy müvészi kivitelü bólés tálat, Nussbaum Jenő egy müvészi kivitelü — négyszáz napig járó álló órát, ifj. dr Magoss György egy hat személyes ezüst konyakos készletet, Kovács Gyula elnök egy ezüst szivar és cigaretta asztali készletet, Dózsa György elnök egy ezüst serleget. A tiszteletdijak Sándor Ármin ékszerész üzletének kirakatában péntektől kezdve megtekinthetők. — A verseny iránt óriási érdeklődés mutatkozik, ami érthető is, miután ily szép és érdekes versenyben még nem volt része Debrecen város közönségének. A versenyen indulók teljes névsorát holnapi számunkban közöljük. Jegyek a Méliuszban előre válthatók.

Alsóausztria válogatott csapata Debrecenben mérkőzik az árvizkárosultak javára.

Nagyjelentőségü határozatot hozott ma este a futballkerület elnöksége. A kerület egyik alelnöke, dr Zempléni Gusztáv felajánlotta méltányos feltételek mellett Alsóausztria válogatott csapatát. Az elnökség, hogy minél hathatósabban segitsen az árvizkárosultakon, elfogadta a felajánlást és március 28-ára vendégül látja Alsóausztria válogatott csapatát, akik ellen a kerület válogatott csapata fog szerepelni.

A sportegyesületek azonban még tovább mennek az árvizkárosultak támogatásában és tervbevették egy helyi körmérkőzés rendezését, a melynek teljes bevétele az árvizkárosultak felsegitését fogja szolgálni. — A debreceni I. osztályu egyesületek — a DVSC, DTE, D. KASE és DEAC — kicséses alapon fognak küzdeni a kerület által felajánlott 11 ezüst éremért. Az első forduló március 14-én lesz, amikor a DEAC—DKASE, DTE—DVSC mérkőzések kerülnek lejátszásra, mig a döntőmérkőzés a két győztes között április 4-én, Husvét első napján lesz. Az első forduló a DVSC pályán, a döntőmérkőzés a DTE-pályán lesz. — A keleti kerület és a debreceni egyesületek mindenesetre dicséretremélto igyekezettel veszik ki részüket abból a nagyszabásu emberbaráti akcióból, amely a sulyos kárt szenvedett árvizkárosultakat akaria talpra állitani.

A vidéki kerületek pénteken tiltakoznak az OTT-nál a futballtilalom ellen.

A budapesti kibontakozási párt akciót inditott a futballtilalom enyhitése, illetve a vidéken teljes megszüntetése érdekében. A párt vezetői és a vidéki kerületek egy egy képviselője pénteken küldöttségileg keresik fel az OTT. elnökét, hogy a futballtilalom enyhitése céljából eljárjanak. Remélhetőleg az akciónak lesz is sikere.

A DVSC a KAC-cal játszik a Magyar Kupáért.

A DVSC-nek, mint kerületi győztesnek a KAC—Törekvés mérkőzés győztesével kellett volna összekerülni. A Törekvés azonban lemondta a Kupa-mérkőzést — és igy a DVSC ellenfele a Kispesti AC lesz, akivel a mult évben a Corinthián-dijért küzdött. A mérkőzés március 25-én lesz.

A DKASE társas vacsorája.

A DKASE vezetősége elhatározta, hogy az egyesület tagjai között a bensőbb és [illegible]tlen érintkezés, valamint a melegebb barátság ápolásának elérése céljából minden hóban egyszer összejövetelt és társas vacsorát rendez. Az első ilyen társas összejövetel f. hó 7-én vasárnap este fél kilenc órakor lesz az Albert-féle vendéglőben (Városház épület), melyre az egyesület tagjait, azoknak családtagjait, hozzátartozóit és a sportbarátokat ezuton hivja meg az egylet vezetősége.

KÖZGAZDASÁG

A buza 2500 koronával drágult

Csikágóból kiindult javulásra a buza ára Budapesten 2500 koronával drágult. Kereslet különösen jobb tiszavidéki fajtákban mutatkozott. A rozs forgalma minimális, ára változatlan, tengeri javult. A lisztpiac egyre lanyha 0-ás 6700 korona. Árpa, zab, tengeri változatlan. Következő eladási árak fordultak elő. Buza 3700, dunántuli 3525, szabolcsi 3675. Rozs 2175—2225, zab 2500, tengeri 1750—1775.

Hivatalos árfolyamok: Tiszavidéki buza 375—387.5, dunántuli 367—380, pestvidéki 370—382.5, rozs 220—225, árpa 230—240, sörárpa 300—330, zab 247—257.5, tengeri 177—180, korpa 165—167.5.

Zürichi zárlat:

Páris 1938, London 2524½, New-york 519½, Brüsszel 2359, Milánó 2084, Amsterdam 208 és egynyolcad, Berlin 12370, Bécs 73 és egynegyed, Szófia 375, Prága 1538, Varsó 66 és Budapest 1280, Belgrád 916, Bukarest 227.

Ferencvárosi sertésvásár:

Felhajtás: 700 darab. Árak: könnyü 15—16.5, közép 18 és egynegyed—19 és egynegyed, nehéz 19—19.5. Irányzat élénk.

Végeladás!

Az Arany Bika divatházban

(Bika épület) megtartott hatóságilag engedélyezett

végkiárusitás.

Az összes raktáron lévő rőfös és divat árukat

minden elfogadható árban kiárusitjuk.

Siessen mindenki szükségleteit beszerezni!

Mindenféle maradékok

féláron alól is kaphatók.

Végeladás!

Végeladás!

Végeladás.

Soffeur iskola

Pannonia Garageban

Piac ucca 42. szám

Március 15-én
Május 15-én
Julius 15-én
Szeptember 15-én

6 hetes tanfolyamok

Tandij: K 1.700,000.

Hölgyeknek külön tanfolyam

Apróhirdetések

LEVELEZES

Csunya fiúk jeligére levél van a kiadóban. 124

Komoly ügy jeligére levél van a kiadóban.

ALKALMAZAST NYER

EGY kiszolgáló leány felvétetik kenyérüzletben, aki már volt, előnyben részesül. Széchenyi ucca 49. 91

JOBB családból való fiút szakácstanulónak felvesz a Gambrinus. 85

EGY jó munkájú cipészsegéd felvétetik. Nyugati ucca 24. 87

MOSÓNŐ, ki vasalni is szépen tud felvétetik a Bikában. Jelentkezni a konyhában. 93

14—16 éves erősebb kifutófiút alkalmazunk. Rosenfeld és Fischer, Salétrom ucca 12. 6a

KIFUTÓ-fiú — 14—16 éves — azonnal felvétetik. — Kupfer Ignác liszt és fűszerüzlet, Bádogos ucca. 101

MINDENES tisztességes felvétetik kis családhoz. Füvészkert-u. 14., em.

KIFUTÓ FIU ügyes, megbizható azonnal felvétetik. Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében. B5

AZ Anker Általános Biztosító Rt. debreceni főügynöksége (Angol-Magyar Banknál) keres B-listás tisztviselőket, akik biztosítási üzletszerzéssel foglalkoznának magas jutalék mellett. Megfelelés esetén fixfizetésben is részesülnének. Személyes ajánlkozás 9—½11 óra között. 116

OLY 40—50 éves nőt, ki az összes háziteendők ellátására vállalkozik, keres községi jegyző. Cím Debrecen, Barna ucca 12. 130

GYERMEKTELEN házaspár takarításért lakást kap. Péterfia ucca 39. 126

KIFUTÓ-leány, ügyes, azonnal felvétetik Lusztig R. fűszerüzletébe, Hatvan ucca 67. 136

GÉPIRÓ-kisasszonyt keresek — azonnali belépésre. Békés ügyvéd, Piac ucca 61. 128

Rikkancsok felvétetnek a Tiszántuli Hirlap kiadóhivatalában.

ALKALMAZAST KERES

PERFEKT gépiróné és könyvelő állást keres, esetleg pénztárt is. Teleki ucca 55., ajtó 1. 83

MEGBIZHATÓ nyugdíjas altiszt pénzbeszedői állást keres. Cím a kiadóban. 115

INTELLIGENS német kisasszony állást keres gyermek mellé vidéken. Cím a kiadóban. 125

PERFEKT gépiró- és könyvelőnő állást keres, esetleg pénztárt is. Kossuth u. 42., keresztépület. 83

AJANLAT

VIZESUBORKA kilónként kapható. Lindenfeld, Dégenfeld tér 7. szám. 853

KALAPOK selyemből, szalmaszövetből 150.000 koronáért „Belvárosiban", Kossuth ucca 26. 84

ÓRA-ékszerjavítást jótállással, szakszerűen készít Sretter János, Batthyány ucca 13. 5

KÖZPONTON vendéglő olcsó árban átadó. Cím a kiadóban.

ZONGORA hosszabb időre bérbeadó. Cím a kiadóban.

URHÖLGYEK! A legkülönlegesebb tavaszilapok megérkeztek. Szíveskedjenek megrendelésüket előre bejelenteni, mert a beállott szezón kezdetével meg akarom menteni a hölgyeket a hosszú várakozástól. Az alant felsorolt olcsó árakról győződjenek meg. Kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronától készülnek. Bálint Margit női divatterme, Péterfia-utca 60.

ÉPITKEZÉSHEZ tégla, cement, mész legfőbb-csabban Rosenfeld és Fischernél, Salétrom-u. 12. Telefon 674. 10a

ELEGÁNS öltönyöket olcsó árak mellett készít Braun és Krausz úriszabósága, József kir. herceg ucca 35. 98

Telefonáljon: 14—34, ha száraz tüzifát akar. Kemény fatelep Salétrom-pályaudvar. 8a.

DELEJGYUJTÓK, feszmérők, villanymotorok, telefónok, villamoscsengők eladása és szakszerű javítása Föld várynál Széchenyi-u. 55. Telefon 168.

LEGUJABB selyem kalapok 140.000 koronáért szerezhetők be Turynénál. Pacsirta-utca 41. 11a.

ELSŐRENDŰ úri divat szabóság. — Öltöny készítése 400 ezer, zsaket 600.000, frack 700.000, felöltő 400.000 korona fele lősség mellett. Weisz, Bercsényi-utca 37.

SELYEMKALAPOK olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete ucca 10. szám. 6

Porosz szén is, pormentes házhoz szállítva 86.000 korona. Telefon: 15-01. 9/a

EZERJÓ bor 100—6000 literig eladó. Péterfia-utca 21. szám. 13

TÖLGYFA felvágva, házhoz szállítva mázsánként 46.000 korona. Megrendelhető Méliusz tér 6. 105

GYAKORLOTT varrónő úriházakhoz ajánlkozik, vidékre is. Leány ucca 4. szám, keresztépület. 123

HIHETETLEN olcsó árak. — Szegfű 4000, — gyöngyvirág 2500, — ibolya illatos 4000, — menyasszonyi csokor élővirágból — 50.000 koronától. Koszoruk élőzöld, minden perchen kapható, aranybetű szalag felirattal 80.000 koronától Paceltnél. 44a

SZENET fűtésre csak berenteit használjon, teljesen szagtalan, salakmentes, — legegyszerűbb sparheltben is elsőrangban ég. Házhoz szállítva métermázsánként 39.000 korona. Telefon 13-47. 42a

Száraz tüzifát azonnal szállít Kemény, Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14—34 7a

DEBRECENSZKY kárpitos mester. Halkőz 8. Kész heneserek, díszpárnák, bőr- és bútorszövetek raktáron. Javítások olcsón készítek. 8a

NŐI kalapok legolcsóbban szerezhetők be Jungreisz Marinál, Arany János ucca 37. 1114

ÉRTESITÉS! Az Árpád téri vígadó értesíti kedves vendégeit, hogy szombat és vasárnap este reklámvacsorával egybekötött zeneestélyt rendez. — Tisztelettel: a tulajdonos. 135

SOFŐR-vizsgára szakszerűen műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely sofőriskolája készít elő díjtalan állásbahelyezéssel. Erzsébet ucca 20. 54

ELVÁLLALOK lakásomon gyermekeket napi gondozásra és ellátásra oly szülő gyermekeit, kik a megélhetési munkával elvannak foglalva. 2 évestől feljebb. Cím a kiadóban. 106

KERESLET

KERESEK megvételre a Poroszlay-uton 250—400 négyszög öl beépitetlen szőllőt — vagy üres telket. Vida, Timár-utca 24. 138

EGY 6 hónapos, barna foltos habosszőrű nőstény német vizsla elveszett. — megtalálója kéretik Teleki-utca 10. sz., Erdélyi századoshoz juttatni.

PIANINÓT, vagy rövid zongorát azonnali bérbevételre keresek. Cím a kiadóban. 100

HENTES és mészáros üzletbe — jó forgalmas helyen — azonnal társ kerestetik, avgy kiadó, vagy eladó. Cím a kiadóban. 102

LAKAS

KIADÓ különbejáratú bútorozott szoba. Piac ucca 77., baloldali emelet. 121

KÜLÖN-bejáratú bútorozott uccai szobához intelligens lakótárs kerestetik. — Nyugati ucca 32. 118

KIADÓ különbejáratú uccai bútorozott szoba egy úr részére Arany János u. 36. 112

KÖZPONT közelében, csendes udvarban, tiszta hónapos szobát keresek, hol ellátást nyerhetek. Igényeim szerények. Címet kérem a kiadóba leadni. 111

KÉT kisebb szoba, konyha — házigazda beleegyezésével — azonnal átadó. Cím Tócóskert István ucca 3. 169

BUTOROZOTT udvari szoba egy-két egyénnek azonnalra kiadó. Hüvelyes ucca 6.

KÖZPONTBAN italmérés átadó. Cím a kiadóban. 119

KIADÓ Mester ucca végén, a sorompónál, egy lakás, istálló, sertésóllal, egy hold lucernással. Vár ucca 8. 137

GYERMEKTELEN házaspár keres egy pince-, földszinti-, vagy udvarra nyíló szobát. Cím Szent Anna ucca 66. I. ajtó. 104

2 SZOBA, konyhás lakásomat, esetleg 1 szoba, konyhással is elcserélném. Varga ucca 18. 9

KÜLÖN-bejáratú bútorozott szoba kiadó. Honvéd ucca 9/k/i. 92

LÉPCSŐHÁZBÓL külön bejáratu bútorozott szoba kiadó. Steiner, Piac-u. 19., II. em. 4a

UDVARRA nyíló szoba, esetleg konyhával, bútorral együtt eladó. Nyíl ucca 107. 99

SIMONYI úton, körúton, vagy Sestakert elején májustól szeptemberig egész villát, vagy 2—3 szobás lakást keresek. Cím Szántó Mór és Társa ruhaüzletében. 90

IRODA, varróda, esetleg kereskedésnek igen alkalmas elsőemeleti helyiség, mely egy uccai nagy terem, két udvari szoba és előszobából áll — a Kossuth-szoborral szemben — átadó. Felvilágositást ad telefon 6—43. 79

HÁZMESTERI pinceszobát hasonlóval elcserélnék. Kút ucca 2. Délután 1—3. B3

UDVARI bútorozott szoba kiadó Villany, vízvezeték, külön előszoba. Bethlen ucca 67. 96

ÜZLET, RAKTÁR

ÜZLETHELYISÉG Hunyadi uccán lelépés nélkül azonnal kiadó. Dr. Révi, Deák Ferenc ucca 11. 131

HÖLGY-fodrászat lakás céljára is megfelel átadó. Piac ucca 77. 122

VENDÉGLŐ lakással, jogfolytonossággal kiadó. Cím a kiadóban. 103

ELADAS

EGY LITER bor 10.000 korona, egy liter tokaji hegyaljai pecsenyebor 18.000 kor. Glück, Péterfia 76. sz. Ugyanott egy tanuló felvétetik. 1348

SZÓRÓROSTA, jármok, tézslák, mézesbödönök, lépszekrény, répavágó, répakapa, ablakok, boczonádi keretek, tyukketrecek, kerek asztalok eladók. — Szentanna-u. 7. sz. 7a

3½ LÓERŐS gőzcséplőgarnitúra 18 millióért eladó. Erzsébet ucca 20. 53

IRATSZEKRÉNYEK, üzleti üvegállványok, íróasztalok, többféle tárgy bútordarabbal eladók. Cím a kiadóban. 120

FOTELEK, diván, két ágy, szekrények, sparhelt és egyéb bútordarabok eladók. Homok ucca 19. III/a. 117

RÉVAY lexikon-sorozat — teljesen új állapotban — eladó. Rákóczi ucca 1. 114

KÉT oldal sós szalonna van eladó. Kinizsi ucca 61. szám. 108

FEHÉR angol setter kutya és egy használt kis Singer varrógép eladó. Vargakert, Délisor 17. 110

ELADÓ egy gőzcséplőgarnitúra — jóállapotban — Értekezni lehet Wesselényi tér 4. szám alatt ott meg is tekinthető. B6

EGY széles, nagy hencsere 50 rúgós, új húzattal 750 ezer koronáért eladó. Bercsényi ucca 47.

EGY 8 hónapos farkas kutya eladó. Timár ucca 12. 132

TELJESEN jókarban lévő világos szürke férfiruha eladó. Homok ucca 19.

INGATLAN

AZONNAL beköltözhető háromszobás ház (Komlóssy út 42. szám alatt) előnyös fizetési feltételek mellet eladó. Értekezhetni Hody és Böszörményi ügyvédek irodája, Piac ucca 77. Délután 4—6.

ELADÓ Csap ucca 56. számú szép, modern, alápincézett ház háromszobás, beköltözéssel egyszázhatvanmillióért. 46

ELADÓ Böszörményi út 19. számú ház — családi okok miatt — minden elfogadható árért, jómenetelű szatócsüzlettel, — azonnali beköltözéssel, villamosmegálló, honvédsapat-kórház előtt. 68

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — A „TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T." kiadása és rotációs nyomása.